

Java'ya Giriş Ders 01

Alper Sarıtaş

Ders Metni

İçindekiler

1.	1 Java	'yı Kavrama	3
		Sanal Java Makinesi	
1.	2 Java	ile Programlamaya Giriş	5
	1.2.1	Bütünleşmiş Geliştirme Ortamı	. 5
	1.2.2	Temel Veri Türleri	6
1.	3 Java	ı İçin Çalışma Ortamını Oluşturma	7
	1.3.1	Java Geliştirme Takımı	8
	1.3.2	Visual Studio Code	8
	1.3.3	Diğer Kullanışlı Belgeler	8

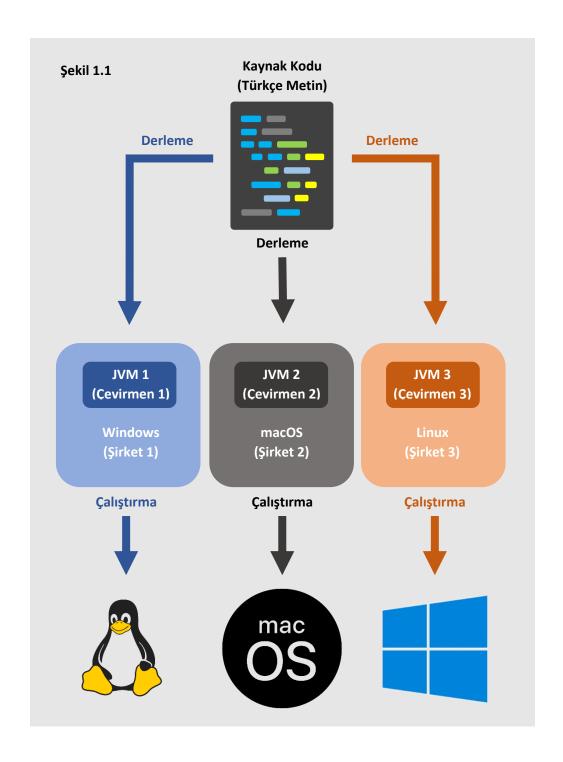
Java'ya Giriş

1.1 Java'yı Kavrama

Java ilk olarak internet için tasarlandı. Daha sonra kodları kullanıcılara sunuldu, yani açık kaynak haline geldi. Bu sayede en çok kullanılan ve bilinen programlama dili haline geldi. Neden mi? Çünkü dili geliştirenlerin amacı, performansta düşüş yaşamayan, güvenli ve basit bir nesne tabanlı programlama dili yapmak, bunun yanı sıra işletim sistemlerinden veya platformlardan bağımsız olarak çalışabilmesini sağlamak. Bu ne demek? Nesne tabanlı kavramı önemli çünkü bu özellik, Java'yı C dilinden ayıran bir özellik ve aynı zamanda nesne tabanlı programlama, bir yazılım kavramı. Bu da onu işletim sistemlerinden bağımsız, yani her yerde çalışabilir yapıyor. Bir kere yazıyorsunuz ve her işletim sisteminin kendi yazılımı tarafından derleniyor ve çalıştırıyor. Bu konuyu ileride işleyeceğiz.

1.1.1 Sanal Java Makinesi

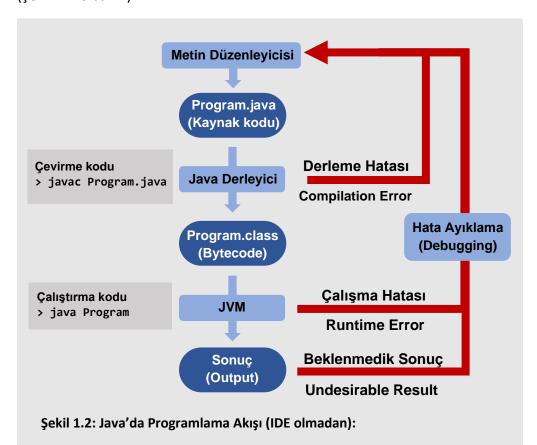
Java'yı diğer dillerden ayıran özellik JVM konseptidir. JVM ya da Java Virtual Machine ya da Sanal Java Makinesi. JVM esasında teknik bir kavram o yüzden şu an anlamanızı beklemiyorum ama neyin nesiymiş yüzeysel anlatmam lazım ki ilerde yapıcağımız veya vereceğimiz bir çok kararın neden olduğunu daha kolay anlayalım. Şimdi bu sanal java makinesini yani JVM'i çevirmenlere benzetebiliriz. Üç tane çevirmen düşünelim, sırasıyla İngilizce, Almanca ve Rusça dillerini bilsinler ve Türkçeden çeviri yapabilsinler. Bu üç çevirmen farklı şirketlerde çalışıyorlar ve sadece çalıştıkları ortama alışkınlar bu yüzden sadece kendi şirketlerinde çalışabiliyorlar. Şimdi bu benzetmeleri teknik kavramlarına çevirelim. Türkçe dili Java ile yazdığımız kaynak kodu, Bu çevirmenler her biri farklı işletim sisteminde çalışan JVM'ler, bu şirketler işletim sistemleri. Örnek olması açısından Windows, MacOS ve Linux diyelim. Her JVM sadece kendi işletim sisteminde çalışabiliyor ve Türkçe metni yanı Java ile yazdığımız kaynak kodunu kendi işletim sisteminin anlayabileceği bir dile çeviriyor ve bilgisayar programı çalıştırıyor. Tabiki bu kadar basit değil bilgisayarla anlaşabilmek bu işlemler daha kapsamlı ve detaylı. Biz sadece basitleştirdik. (Şekil 1.1)

JVM bize bazı kolaylıklar sağlıyor: Sınıf yükleyici (class loader), bellek yönetimi (memory management), çöp toplama (garbage collector) ve çalıştırma motoru (execution engine) hizmetlerini sunuyor. Bunların ne olduğunu şimdilik bilmemize gerek yok. İlerde kodlamaya başladığımız zaman nerede işe yaradıklarını yeri geldiğinde anlatacağım.

1.2 Java ile Programlamaya Giriş

C dilinde ve diğer bir çok kodlama dilinde olduğu gibi Java'da da önce kaynak kodu (source-code) yazılır, ardından bu kod derlenir (compile) ve eğer hatasız (error-free) ise çalıştırılır (execute). Her adımda hata olabilir ve olacaktır. Programın çıktısı (output) da buna dahil. Her adımda kontrol döngüleri vardır ki kodunuzun hatasız olduğu kesinleşsin ve JVM tarafından çalıştırılabilsin. (Şekil 1.2'e bakın)

- İlk önce bir metin düzenleyicisi (Text Editor) aracı ile kaynak kodu yazılır. Dosyanın uzantısı .java olmalıdır, bu örnekte Program.java.
- Java derleyicisi yardımıyla bir konsola javac Program. java komutu yazılır ve kaynak kodu bayta (bytecode) çevrilir.
- Çevrilen veri .class uzantısı ile kaydedilir. java Program komutu ile bayt kodu (bytecode) Sanal Java Makinesi (JVM) tarafından çalıştırılır.

1.2.1 Bütünleşmiş Geliştirme Ortamı

Kontrol döngülerinin tekrarını en aza indirmek ve basitleştirmek için Java neredeyse her zaman bütünleşmiş geliştirme ortamında (Integrated Development Environment - IDE) programlanmıştır. IDE'ler genellikle metin düzenleyicisi (Text Editor), derleyici

(Compiler), yorumlayıcı (Interpreter), bağlayıcıyı (Linker), hata ayıklayıcıyı (Debugger) ve daha bir çok özelliği bir araya getirir. Bu modülde sade (low-level) bir IDE olan *Visual Studio Code* kullanılacaktır. Bunun nedeni çoğu IDE'lerin (Intellij IDEA, Android Studio, Eclipse...) bizim için her şeyi otomatik olarak hazırlamasıdır. Bizim amacımız her şeyi başından anlamaktır. Şekil 1.1 tekrar baktığımızda derleme (compile) hataları genellikle bir IDE tarafından işaretlenir, böylece yazarken doğrudan düzeltilebilir. Normalde Java'yı derlemek ve çalıştırmak için bir terminal kurmak gereklidir ama her ikisi de IDE'ye entegre edilmiştir. Çalışma anı hatalarının (runtime error) veya yanlış bir sonucun nedenini bulmak için kodu adım adım hata ayıklayıcısı (debugger) ile gözden geçirebiliriz. Bununla ilgili ayrıca bir eğitim olacaktır.

1.2.2 Temel Veri Türleri

Veri türleri, ne tür değişkenler olduğunu, hangi işlemler yapılabildiğini, hafızada nasıl depolandığını ve değişkenlerinin temsilinin nasıl göründüğünü, yani hangi bitin (bit) hangi anlama geldiğini ve kaç tane olduğunu belirler. Öte yandan temel veri türleri (Primitive Data Types), veri türlerinin daha basit hali değildir, veri türlerinin yapı taşlarıdır. Aşağıdaki tabloda Java'daki temel veri türlerini görebilirsiniz:

Veri Türleri	İçeriği	Karşıladığı Değer
boolean	1 bit doğruluk değeri	true, false
byte	8 bit atanmış tam sayı	$\{-2^7, 2^7 - 1\}, 2^7 = 128$
char	16 bit Evrensel kod	Evrensel kod (Unicode) Karakterleri
short	16 bit atanmış tam sayı	$\{-2^{15}, 2^{15} - 1\}, 2^{15} = 32768$
int	32 bit atanmış tam sayı	$\{-2^{31}, 2^{31}-1\}, 2^{31}=2147483647$
long	64 bit atanmış tam sayı	$\{-2^{63}, 2^{63} - 1\}, 2^{63} = 9223372036854775808$
float	32 bit kesirli sayı	± 2 ¹²⁷ ≈ 10 ³⁸ , 7 ondalık basamak
double	64 bit kesirli sayı	± 2 ¹⁰²³ ≈ 10 ³⁰⁸ , 15 ondalık basamak

Eğer bu veri türleri atanmamış ise yani bir değer verilmemiş ise otomatik olarak boolean için false ya da tam ve ondalıklı sayılar için 0 ya da char için null değerini alır. En sık kullanılan veri türleri booleani int, double ve String (ileride öğreneceğiz) sınıfıdır ama bu veri türlerinin kullanımının artması bir yazılım mühendisinin amacından sapmasına neden olabilir. Mühendisin amacı kaynak tüketimini ve tamamlanma süresini en az hata payıyla mümkün olduğunca azaltmaktır. Yani basit olarak düşündüğümüzde kodunuzdaki verilerin boyutları ne kadar küçük oldursa ve

aynı şekilde komut sayınız ne kadar az olursa ürününüz o kadar verimli olur. 2014 yılında Youtube'un verdiği bu karar bir örnektir:

YouTube → Öffentlich

01.12.2014

We never thought a video would be watched in numbers greater than a 32-bit integer (=2,147,483,647 views), but that was before we met PSY. "Gangnam Style" has been viewed so many times we had to upgrade to a 64-bit integer (9,223,372,036,854,775,808)!

Hover over the counter in PSY's video to see a little math magic and stay tuned for bigger and bigger numbers on YouTube.

Übersetzen

Bu, kod verimliliği kavramı ile açıklanır ve kodunuzu verimli hale getirmek sizi iyi bir mühendis yapar. Bu eğitim amacı ise sizin iyi bir mühendis olabilmeniz için gereken altyapıyı size kazandırmaktır.

Java İçin Çalışma Ortamını Oluşturma 1.3

Bu bölümde Java ile kodlamaya başlamak için gerekli ortamı adım adım oluşturacağız. Öncelikle Java Geliştirme Takımını (Java Development Kit - JDK), ardından Visual Studio Code IDE'sini indireceğiz. Ardından çok yararlı belgelerin (documentation) bağlantılarını (link) gözden geçireceğiz.

1.3.1 Java Geliştirme Takımı

Masaüstümüzde yeni bir metin dosyası oluşturup Java komutlarını yazmaya başlayabiliriz ama Java bir betik dili (Scripting Language) yani insanların anlayabileceği türden komutlar kullanılan dillerden biri olduğu için bu yazdığımız kaynak kodunu bilgisayarın anlayabileceği bir biçime dönüştürmemiz gerekmektedir. Eğer yeterli zamanınız varsa makine dilini (Machine Language) öğrenip yazdığınız Java komutlarını sıfır-bir tertibine (kombinasyon) dönüştürebilirsiniz. İşleminiz bittiğinde ürününüz buna benzeyecek:

Çok basit bir işlem yapan bu tertip (kombinasyon) bile uzman olmayan bir insanın hızlıca yapabileceği türden bir iş değildir. İşte bu yüzden Java'yı geliştirenler yazılım mühendisleri zamanlarını buna harcamasınlar diye Java Geliştirme Takımını (JDK) geliştirmişler. JDK, kaynak kodunu Java Çalışma Anı Ortamının (JRE) çalıştırabileceği biçime dönüştürüyor. JDK içinde JRE, yorumlayıcı (Interpreter), derleyici (Compiler), belgeyici (Archiver), belge üretici (Documentation Generator) ve bazı diğer geliştirme araçlarını barındırıyor. O yüzden bu araç takımlarının en son çıkan sürümlerini bilgisayarımıza indirip yüklememiz gerekiyor.

Bağlantı: Java Geliştirme Takımı (JDK)

1.3.2 Visual Studio Code

Bölüm 1.2.1'de de bahsettiğimiz gibi kullanacağımız metin düzenleyicisi (Text Editor) *VS Code* olacaktır. Neyse ki bu konuda kişinin kendi tercihi söz konusudur. Bu yüzden en sevdiğiniz metin düzenleyicisini kullanmakta özgürsünüz. Eğitimde örnekler *VS Code* üzerinden verilecektir o yüzden kullanılan uygulamaya bağlı sorunları çözmek sizin sorumluluğunuzdadır.

Bağlantı: Visual Studio Code (IDE)

1.3.3 Diğer Kullanışlı Belgeler

- JDK İndirme Rehberi
- VS Code İndirme Rehberi
- Java SE Belgeleri